آموزش تلفیقی درس بهداشت مادر و نوزادان به روش الکترونیک و سنتی در دانشجویان پرستاری

سیمین شریفی‌فر، مریم روشندل، آرمین زارعیان

محل اجرای فرایند: دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آجا
تاریخ اجرا: سال ۱۳۸۹

مقدمه

با پیشرفت سریع دانش و تکامل فناوری اطلاعات تغییرات بنیادی درنیازهای آموزشی وهمچنین روش‌های یادگیری پدید آمده است. به نظر میرسد روش‌های سنتی آموزش به تنهائی پاسخ گوی نیازهای فراگیران و حرکت سریع دانش نخواهد بود.آموزش الکترونیک،برخی از اهداف ارتقائ کیفیت آموزش مانند فراگیر محوری، یادگیری مادام العمر، یادگیری فعال، تعامل در یادگیری، چند رسانه‌ای بودن و...را تامین می‌کند و از این نظر افق جدیدی را پیش روی متولیان آموزش قرار داده است.به منظور بررسی میزان کارائی این روش نرم افزار آموزشی برای برخی از مباحث درس بهداشت مادر ونوزاد طراحی گردید ودر آموزش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی آجا به اجرا در آمد.

هدف کلی

ارتقای روشهای تدریس دروس نظری در رشته پرستاری دانشجویان کارشناسی

اهداف اختصاصی

۱ـ ارائه آموزش الکترونیک در برنامه درسی بهداشت مادران نوزادان ۲
۲ـ ارتقای سطح آموزش پرستاری دانشگاه علوم پزشکی آجا
۳ـ کاربرد روشهای مدرن آموزشی در آموزش تئوری دانشجویان
۴ـ ایجاد تنوع و به روز کردن روشهای تدریس
۵ـ ارتقای سطح دانش دانشجویان پرستاری در درس بهداشت مادر و نوزاد به روش یادگیری الکترونیک
۶ـ آشنا نمودن دانشجویان با روش یادگیری الکترونیک بعنوان روش آموزش مادام العمر
۷ـ بررسی میزان تاثیر این روش در مقایسه با روش مبتنی بر کاغذ
۸ـ بررسی میزان رضایت دانشجویان از اجرای آموزش الکترونیک
۹ـ بررسی موانع اجرای روشهای یادگیری الکترونیک
۱۰ـ طراحی نرم افزار مولتی مدیا آموزش درس نازایی

روش تدوین فرایند

مطالعه فوق از نوع نیمه تجربی وبا طراحی گروههای مورد و شاهد است.در ابتدا نرم افزار مولتی مدیا با استفاده از برنامه Comtasia ۶ در زمینه آموزش مبحث نازایی در درس بهداشت مادر و نوزاد طراحی شد.در نرم افزار مذکور از امکانات تصویر ومتن محتوای آموزشی درس همراه با صدای استاد وارائه کوئیز استفاده شد. تست‌های گنجانده شده در متن درس به شکلی طراحی شد که بازخورد آنی را به دانشجو ارائه میداد. تعداد ۶۹ نفر از دانشجویان ترم ۵ پرستاری که واحد بهداشت مادر و نوزاد ۲ را در نیمسال دوم ۸۹-۸۸ کسب کرده بودند به

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-02-18]

دو گروه ۳۰ و ۳۹ نفره تقسیم شدند. در گروه ۳۰ نفره محتوای آموزشی مبحث نازایی توسط نرم افزار طراحی شده توسط پژوهشگر به دانشجویان ارائه شد و در گروه شاهد آموزش سنتی به سبک سخنرانی و پرسش و پاسخ وبا استفاده در اختیار گذاشتن پاور پوینت مباحث تدریس شده صورت پذیرفت. نمرات کسب شده از مبحث نازائی و نمره کل در امتحان پایان ترم در دو گروه مورد و شاهدمورد بررسی قرار گرفت. همچنین پرسشنامه‌ای پژوهشگر ساخته که روائی محتوی آن مورد تائید ۱۰ نفر از اعضای هیات علمی قرار گرفته بود توسط گروه مورد تکمیل گردید و آنالیز شد. اطلاعات دموگرافیک و معدل نیمسال گذشته نمرات کسب شده در نمرات پایان ترم در مبحث نازایی و نمره کل امتحان بهداشت مادر و نوزاد ۲ دانشجویان توسط نرم افزار SPSS ورژن ۱۷ آنالیز شد.

پیامدهای اجرای فرایند

میانگین معدل نیمسال گذشته، سن و میزان آشنایی دانشجویان با کامپیوتر در گروه مورد و شاهد تفاوت معنی داری نداشت. درمیانگین نمرات مبحث نازایی در دو گروه مورد و شاهد تفاوت معنی داری بدست نیامد. (P=۰/۲۲) محتوای آموزشی تهیه شده از نظر دانشجویان گروه یادگیری الکترونیکی از نظر به روز بودن مطالب – شفافیت – کیفیت نرم افزار – طراحی سوالات و محتوای آموزشی در حد مطلوب بود و انتظارات دانشجویان را تامین میکرد.

سطح اثر گذاری: دانشگاهی

نتیجه‌گیری

روش ارائه الکترونیک محتوی آموزشی در درس بهداشت مادرونوزاد به اندازه ارا ئه سنتی این مباحث در فرایند یادگیری موثر است.

آموزش مجازی آکادمیک در مباحث تئوری در صورتی که از محتوا و سیستم ارزشیابی مناسب و کارآمد آموزشی و محیط تعاملی برخوردار باشد در تلفیق با روش سنتی، جایگزین مناسبی برای رو شهای سنتی است و دسترسی به اهداف آرمانی آموزش را تسهیل میکند.

ارزیابی فرایند

میزان اثربخشی این روش توسط پرسشنامه‌ای که فراگیران پس از امتحان پایان ترم و همچنین برگزاری آزمون ارزیابی گردید. میانگین نمرات مبحث نازایی در دو گروه مورد و شاهد تفاوت معنی داری نداشتند (P=۰/۲۲).محتوای آموزشی تهیه شده از نظر دانشجویان در گروه یادگیری الکترونیکی از نظر به روز بودن مطالب – شفافیت – کیفیت نرم افزار – طراحی سوالات و محتوای آموزشی در حد مطلوب بود و انتظارات دانشجویان را تامین میکرد.

چالش‌ها و مشکلات اجرای برنامه و راه حل انتخابی آن

۱ـ وقت گیر بودن تدوین محتواهای الکترونیک مورد استفاده در آموزش الکترونیک

۲ـ کمبود امکانات و زیرساختهای ITدر دانشگاه علوم پزشکی آجا از لحاظ اجرای آنلاین

۳ـ عدم درک دقیق نظام عرضه و تقاضای آموزش عالی از محیطهای مجازی آموزشی و قابلیتهای بالای آن

۴ـ عدم زیر ساخت مناسب مخابراتی و پهنای باند مناسب برای انتقال و دریافت اطلاعات در صورت اجرای آنلاین

۵ـ عدم برآورد دقیق هزینه‌های اجرایی کلان چنین برنامه‌هایی در مقایسه با آموزش سنتی در دانشگاه آجا

۶ـ طراحی محیط‌های تعاملی مناسب وجذاب در محیط‌های تعاملی که هزینه‌های بیشتری نسبت به آموزش سنتی در پی خواهد داشت. تهدید جایگزین شدن این روش بجای روش سنتی و کاهش تعاملات انسانی و عاطفی و...

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-02-18]